

TEST NA UPRAWNIENIA PRZEWODNIKA GÓRSKIEGO TATRZAŃSKIEGO

22 KWIETNIA 2015 roku – ZAKOPANE

ZASADY:

1. Przed wejściem na salę egzaminacyjną osoba przystępująca do egzaminu jest obowiązana okazać dowód osobisty lub paszport.
2. Osoba sprawująca nadzór nad prawidłowym przebiegiem egzaminu może wykluczyć z egzaminu osobę, która podczas egzaminu korzystała z cudzej pomocy, posługiwała się niedozwolonymi materiałami pomocniczymi, pomagała innym uczestnikom egzaminu lub w inny sposób zakłócała przebieg egzaminu.
3. Podczas egzaminu zdający może opuścić salę egzaminacyjną po uzyskaniu zgody osoby sprawującej nadzór nad prawidłowym przebiegiem egzaminu. Przed opuszczeniem sali zdający przekazuje pracę sekretarzowi zespołu egzaminacyjnego.
4. Prace pisemne są oznaczane kodem.
5. Część pisemna egzaminu trwa 45 minut i polega na rozwiązaniu testu składającego się z 30 pytań.
6. Odpowiedź prawidłowa – 2/1 punkty (rozp.2006/2011)
7. Odpowiedź nieprawidłowa lub brak odpowiedzi - 0 punktów
8. Test jest zaliczony przy uzyskaniu co najmniej 40/20 punktów (rozp.2006/2011)

1. Dolina Małej Łąki położona jest w zasięgu:

- a) piaskowców i granitów,
- b) wyłącznie skał mezozoicznych,
- c) wyłącznie skał krystalicznych,
- d) wyłącznie skał krystalicznych i fliszu podhalańskiego.

2. Który z gatunków występujących w Tatrzańskim Parku Narodowym rozprzestrzeniany jest zasadniczo dzięki zoochorii:

- a) jodła,
- b) jarzębina,
- c) jawor
- d) żaden.

3. Zjawisko lodu włóknistego to:

- a) wytrącanie kryształków lodu w tkankach przemarznie tych roślin,
- b) metamorfoza śniegu pod wpływem ślizgów nart,
- c) efekt zamarzania wody w przestrzeniach kapilarnych gleby,
- d) oblodzenie ścian skalnych w formie włóknistej tekstury.

4. Tatrzański Park Narodowy zajmuje powierzchnię:

1. 314 km²
2. 212 km²
3. 714 km²
4. 178 km²

5. Potoki tatrzańskie posiadają najwyższe stany wody:

- a. wczesną wiosną (marzec-kwiecień) w związku z topnieniem pokrywy śnieżnej
- b. wczesnym latem (czerwiec-lipiec) w wyniku nałożenia topnienia śniegu i deszczów letnich
- c. wczesną jesienią (wrzesień-październik), na skutek topnienia śnieżników i nawałnych ulew w trakcie burz, tzw. wrześniowych

6. W pobliżu górnej granicy lasu występują:

- a. limba, buk, świerk, jarzębina
- b. świerk, wierzba śląska, kosodrzewina
- c. limba, jarzębina, świerk, kosodrzewina

7. Czy z nasion kosodrzewiny pozyskanych w Tatrach i wysianych w warunkach niżowych wyrosnie:

- a. drzewo
- b. krzew
- c. krzewinka
- d. w warunkach nizinnych nie przyjmie się

8. Które z wymienionych gatunków drzew lub krzewów są rodzime dla Tatr Polskich?

- a. Jarząb mączny
- b. Olsza zielona
- c. Sosna czarna
- d.

9. Klimek Bachleda dokonał pierwszych wejść na następujące szczyty tatrzańskie:

- a) Staroleśna, Żabi Szczyt Wyżni, Lodowy Szczyt, Zachodni Szczyt Żelaznych Wrót
- b) Ganek, Mnich, Kozie Czuby, Kaczy Szczyt
- c) Rumanowy Szczyt, Zadni Mnich, Zachodni Szczyt Żelaznych Wrót, Ganek
- d) Kaczy Szczyt, Lawinowy Szczyt, Żabi Koń, Staroleśna

10. W Zakopanem w 1894 roku miała miejsce premiera następującego dzieła literackiego:

- a) „Popioły” Stefana Żeromskiego
- b) „Na Skalnym Podhalu” Kazimierza Przerwy-Tetmajera
- c) „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza
- d) „Księga ubogich” Jana Kasprowicza

11. Którzy z wymienionych twórców byli zarazem pisarzami i malarzami:

- a) Stanisław Witkiewicz, Stanisław Ignacy Witkiewicz, Jacek Malczewski, Rafał Malczewski
- b) Walery Eljasz-Radzikowski, Stanisław Eljasz-Radzikowski, Jerzy Żuławski, Marek Żuławski
- c) Stanisław Ignacy Witkiewicz, Walery Eljasz-Radzikowski, Jacek Malczewski, Jerzy Żuławski
- d) Stanisław Eljasz-Radzikowski, Stanisław Witkiewicz, Rafał Malczewski, Marek Żuławski

12. W pierwszym zimowym wejściu na Gierlach w 1905 roku udział wzięli:

- a) Janusz Chmielowski, Klimek Bachleda, Paul Spitzkopf, Johann Breuer
- b) Károly Jordán, Jan Bachleda-Tajber, Janusz Chmielowski, Klimek Bachleda
- c) Klimek Bachleda, Janusz Chmielowski, Johann Franz starszy, Károly Jordán
- d) Johann Franz młodszy, Paul Spitzkopf, Károly Jordán, Gyula Komarnicki

13. Wśród pianistów, którzy koncertowali w Zakopanem byli:

- a) Ignacy Jan Paderewski, Józef Hofmann, Karol Szymanowski
- b) Światosław Richter, Mieczysław Karłowicz, Ignacy Jan Paderewski
- c) Karol Szymanowski, Egon Petri, Artur Rubinstein
- d) Artur Rubinstein, Światosław Richter, Glenn Gould

14. Chrzest Stanisława Ignacego Witkiewicza w 1891 roku miał miejsce:

- a) W Starym Kościółku w Zakopanem
- b) W kościele św. Aleksandra w Warszawie
- c) W Lovranie na Istrii, gdzie przebywał Stanisław Witkiewicz
- d) W chałupie góralskiej wynajmowanej przez Stanisława Witkiewicza w Zakopanem

15. Które zdanie wymienia właścicieli dóbr zakopiańskich w porządku chronologicznym:

- a) Edward Homolacs, Józef Rettinger, Ludwig Eichborn, Władysław Zamoyski
- b) Emanuel Homolacs, Henryk Kolischer, Władysław Zamoyski, Wincenty Szymborski
- c) Edward Homolacs, Ludwig Eichborn, Magnus Peltz, Władysław Zamoyski
- d) Edward Raczyński, Ludwig Eichborn, Magnus Peltz, Jakub Goldfinger,

16. Które zdanie wymienia odwiedziny w Tatrach znanych obcokrajowców w porządku chronologicznym:

- a) Robert Townson, John Ball, Simon Häberlein, Edmund Hillary
- b) Belsazar Hacquet, John Ball, Ruth Hale, Simon Häberlein,
- c) John Ball, Simon Häberlein, Edmund Hillary, Ruth Hale,
- d) Belsazar Hacquet, John Ball, Robert Townson, Edmund Hillary

17. Które zdanie szereguje poniższe wydarzenia w porządku chronologicznym:

- a) powstanie Towarzystwa Tatrzańskiego, uchwalenie ustawy o ochronie kozic i świstaków, zbudowanie Dworca Tatrzańskiego, założenie Muzeum Tatrzańskiego
- b) ustanowienie parafii w Zakopanem, założenie Muzeum Tatrzańskiego, uchwalenie ustawy o ochronie kozic i świstaków, zbudowanie Dworca Tatrzańskiego,
- c) ustanowienie parafii w Zakopanem, zbudowanie Dworca Tatrzańskiego, powstanie Towarzystwa Tatrzańskiego, założenie Muzeum Tatrzańskiego
- d) ustanowienie parafii w Zakopanem, powstanie Towarzystwa Tatrzańskiego, założenie Szkoły Przemysłu Drzewnego, założenie Muzeum Tatrzańskiego

18. Był badaczem podziemnych przepływów w Tatrach, wyjaśnił genezę źródła w Jaskini Pisanej, można go uznać za pierwszego hydrografa krasowego w Tatrach.

- a) Jan Gwalbert Pawlikowski
- b) Eugeniusz Janota
- c) Ludwik Zejszner
- d) Seweryn Goszczyński

19. Uważa się go za pioniera taternictwa jaskiniowego, w swoich wyprawach jaskiniowych posługiwał się sprzętem taternickim, dzięki czemu w 1907 roku zwiedził Jaskinię Juhaską w północnej ścianie Giewontu.

- a) Przemysław Burchard
- b) Mariusz Zaruski
- c) Kazimierz Kowalski
- d) Tadeusz Zwoliński

20. Największa sala jaskiniowa w Tatrach, nazwana „Salą Fakro”, znajduje się w:

- a) systemie Wielkiej Śnieżnej
- b) Śnieżnej Studni
- c) Jaskini Ptasiej
- d) Jaskini Małej

21. Wszystkie wymienione terminy dotyczą budownictwa ludowego Podhala

- a) rysie, pazdury, obońki, podłazy,
- b) pieski, dranice, pecki, płazy
- c) izba, prym, gont, klag
- d) sosręb, jadwiga, kalenica, gieleta,

22. Wszystkie wymienione terminy dotyczą kobiecego ubrania góralskiego na Podhalu

- a) koszula, serdak, zapaska, kierpce
- b) gorset, chustka, spódnica, opasek
- c) katanka, korale, kierpce, portki,
- d) rańtuch, farbanica, cuchu, bluzka

23. Wszystkie wymienione terminy są związane z podhalańskim pasterstwem

- a) puciera, baca, podłazy, kierdel
- b) klag, gieleta, redyk, honielnik
- c) juhas, koleba, mira, hołdymas
- d) obońka, watra, pytac, bryndza

24. Igłami lub turniami leżącymi w Tatrach Polskich są:

- a) Żółta Igła, Basztowa Igła, Budzowa Igła, Tomkowe Igły
- b) Budzowa Igła, Jasiowe Turnie, Tomkowe Igły, Szara Turnia

- c) Niska Turnia, Głazista Turnia, Budzowa Igła, Ciemniasta Igła
- d) Tomkowe Igły, Dwoista Turnia, Szara Turnia, Jasiowe Turnie

25. Zaznacz zdanie fałszywe

- a) Tatry otaczają Magury: Orawska, Skoruszyńska, Spiska, Witowska
- b) W Dolinie Staroleśnej znajdują się Kotliny: Strzelecka, Siwa, Warzęchowa, Dzika
- c) Jaszczurzyca leży w Dolinie Cichej Orawskiej
- d) Żlebami Małej Łąki są: Głazisty Żleb, Zagon, Uwięziony Żleb, Gmiński Żleb

26. Wskaż prawdziwe zdanie

- a) Zwornikiem dla Małego Barańca jest Rohacz Ostry
- b) Dolinę Suchą Kondracka otaczają: Kondracki Wierch, Łopata, Suche Czuby
- c) Południowa grań Siwego Wierchu prowadzi przez Ostrą do białej Skały
- d) Do Doliny Jałowieckiej należą Dolina Parzychwost, Dolina Głęboka, Bobrowiecka Polana

27. Do Kop Sołtysich należą

- a) Zadnia Kopa, Średnia Kopa, Przednia Przełęcz Sołtysia, Przednia Kopa
- b) Zadnia Kopa, Przednia Kopa Filipczański Wierch, Średnia Przełęcz
- c) Przednia Kopa, Zadnia Kopa, Niżna Przełęcz Sołtysia, Wyżnia Przełęcz Sołtysia
- d) Średnia Kopa, Przednia Kopa, Wyżnia Przełęcz Sołtysia, Pośrednia Przełęcz

28. Podaj zdanie prawdziwe

- a) W Tatrach Polskich znajdują się Świstówki: Wyżnia, Wielka, Niżnia, Pośrednia
- b) Dolinki Litworowa i Mułowa oddziela Kozia grań
- c) Jaskinia Bielska jest w masywie Bujaczego Wierchu
- d) W Tatrach Polskich występują upłazy: Skupniów, Zadni, Długi

29. W której dolinie szumi Szarafiowy wodospad

- a) Jamnicka
- b) Zuberska
- c) Żarska
- d) Jałowiecka
- e) Niewcyrki

30. Zaznacz prawdziwe zdanie

- a) Dolinę Hlińską od Niewcyrki oddziela Hruby Wierch
- b) Dolinki wiszące w Dolinie Roztoki to: Buczynowa, Świstówka Roztocka, Pusta
- c) Z Tatrzańskiej Kotliny do Białych Stawów Kieżmarskich prowadzi szlak przez Dolinę Ciemnej Wody Rakuskiej
- d) Do Pienińskiego pasma skalic należą: Skałka Rogoźnicka, Ranisberg, Cisowa Skałka, Obłazowa, Kramnica, Skałki Lorencowe.